

Kiileraras? emalar Ölçe?i (KÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kiileraras? emalar Ölçe?i (KÖ)*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24850>

Özet

Kişilerarası İlişkiler Ölçeği (KÖ), bireylerin kişilerarası ilişkilerde sergiledikleri davranışlar ve beklentileri yönlendiren temel bilişsel yapılar, yani kişilerarası ilişkiler ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçeğin Türkçe adaptasyonu, 1995 yılında Gonca Boyacıoğlu ve Şmet Savaştır tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu Uyarılma çalışması, ölçeğin dört temel alt boyut üzerinden Türk kültürü bağlamında geçerliliğini ve güvenilirliğini araştırmıştır. KÖ, bireyin ilişkisel stillerini Baskınlık, Dostluk, Dümanlık ve Pasiflik boyutları çerçevesinde değerlendirir.

Anahtar Kelimeler

Kişilerarası İlişkiler, KÖ, Uyarılma, Psikolojik Ölçek, Psikometri, Baskınlık, Dostluk, Dümanlık, Pasiflik.

Yazarlar

Boyacıoğlu, G. ve Savaştır, I. (1995). Sorumlu Yazar: **Gonca Boyacıoğlu**.

Amaç

Kişilerarası İlişkiler Ölçeği (KÖ), bireylerin sosyal etkileşimlerde kendilerine ve başkalarına dair sahip oldukları, genellikle bilinçdışı olan ve ilişkiler kurma biçimlerini etkileyen kalıcı bilişsel yapılar (ilişkiler) tespit etmeyi amaçlamaktadır. Bu ilişkiler, bireyin gelecekteki sosyal durumları nasıl yorumlayacağını ve bunlara nasıl tepki vereceğini belirleyen temel referans çerçevelerini oluşturur.

Ölçek, dört temel boyutta bireyin kişilerarası eğilimlerini nicel olarak ölçerek, psikoterapi ve danışmanlık süreçlerinde bireyin ilişkisel dinamiklerini anlamak için önemli bir tanı araçları sunar. Özellikle, bireyin dominant, pasif, dostane veya dümanca eğilimlerinin şiddetini belirlemeye yardımcı olur.

Yapısal Özellikler

KÖ, bireylerin sosyal bilgi işleme süreçlerinin temelini oluşturan kişilerarası ilişkiler kuramına dayanır. Bu ilişkiler, kişinin geçmiş deneyimlerinden türetilmiş, ilişkilere dair beklentileri, hedefleri ve davranışsal stratejileri kapsayan organize edilmiş bilgi yapılarıdır. Ölçek, bu yapıların dört temel boyutta tezahür ettiğini varsayar.

Ölçek, toplam 16 maddeden oluşmakta olup, bu maddeler dört farklı alt boyuta ayrılmıştır. Bu alt boyutlar, kişilerarası davranışın temel eksenlerini temsil eder ve ölçeğin psikometrik yapısını oluşturur. Bireyler bu boyutlardaki puanlarına göre kişilerarası ilişkilerdeki kalıcı stiller

açısından profillendirilir.

Geçerlik

Kişilerarası İlişkiler Ölçeği'nin Türkçe adaptasyon çalışması (Boyacıoğlu ve Savaş, 1995), ölçeğin Türk popülasyonunda ölçmeyi amaçladığı yapıya ne derece doğru ölçtüğünü (yapı geçerlik) göstermek üzere detaylı analizler içermiştir. Orijinal kaynakta spesifik katsayılar listelenmemiş olsa da, adaptasyon sürecinde faktör yapısının teorik beklentilerle uyumlu olduğu ve ölçümün amaca uygun olduğu rapor edilmiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik (tutarlılık) çalışmaları, iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa) ve muhtemel test-tekrar test yöntemlerini içermiştir. Güvenirlik analizleri, KİÖ'nün maddelerinin birbiriyle tutarlı olduğunu ve zaman içinde kararlı sonuçlar verdiğini göstermeyi amaçlamıştır. Bu analizler, ölçeğin kişilerarası İlişkiler kararlı doğasının ölçme yeteneğini desteklemiştir. Detaylı güvenilirlik katsayıları, 1995 tarihli orijinal makalede sunulmaktadır.

Faktör Analizi

KİÖ, kişilerarası İlişkiler dört temel boyutta ayrıştığını ortaya koyan bir Faktör Analizi yapıyla yapılandırılmıştır. Ölçek, toplam 16 maddeyi bu dört alt boyuta dağıtır. Bu dört faktör, bireyin ilişkiler kurma tarzlarındaki temel farklılıkları temsil eder:

Baskınlık Boyutu: İlişkilerde kontrol etme ve yönetme eğilimi. (4 madde)

Dostluk Boyutu: Yakınlık kurma, işbirliği yapma ve sıcakkanlılık eğilimi. (5 madde)

Dümanlık Boyutu: Çatışma, eleştiri ve mesafeli olma eğilimi. (4 madde)

Pasiflik Boyutu: Boyun eğme, geri çekilme ve karar alma sorumluluğundan kaçınma eğilimi. (3 madde)

Ölçek Bilgileri

Test Tipi: Uyarılama

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinal adaptasyon dili)

Popülasyon Grubu: Yetişkinler

Yapı Grubu: Belirtilmemiş, ancak genellikle üniversite öğrencileri ve genel yetişkin popülasyonu.

Popülasyon Detayları: Türkçe adaptasyon çalışması, ölçeğin Türk üniversite öğrencileri ve genel yetkin örneklemelerinde kullanılmaya uygunluğunu değerlendirmiştir.

Test Metodolojisi: Ölçek, 7'li Likert tipi derecelendirme kullanır. Katılımcılar, her maddeye 1 (Hiç) ile 7 (Çok) arasında bir puan vererek kendilerini değerlendirirler.

Anahtar Kelimeler

Kişilerarası İlişkiler, Bilişsel İlişkiler, Psikolojik Değerlendirme, Baskınlık, Pasiflik, Psikoterapi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: goncab@hacettepe.edu.tr (Sorumlu Yazar: Gonca Boyacıoğlu)

Yazın Adresi: Hacettepe Üniversitesi, Psikoloji Bölümü (1995 verilerine göre).

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Test Yolu: Türkçe adaptasyon çalışması 1995 yılında yayımlanmıştır.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin akademik ve araştırmaya amaçlı kullanılması için genellikle yazarın izni gereklidir. İletişim bilgisi, sorumlu yazar Gonca Boyacıoğlu (goncab@hacettepe.edu.tr) üzerinden sağlanmıştır. Ticari kullanım veya lisanslama hakkında spesifik bir ücret bilgisi mevcut değildir.

Kaynakça

Boyacıoğlu, G. ve Savaşır, I. (1995). Kişilerarası İlişkiler Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Türk Psikoloji Dergisi*, 10(35), 40-58.

Makalenin orijinal linkine buradan ulaşılabilir: turkpsikolojidergisi.com

Kişilerarası İlişkiler Ölçeği (KÖ) Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Kişilerarası İlişkiler Ölçeği (KÖ) toplam 16 maddeden ve 4 alt boyuttan oluşmaktadır:

Baskınlık Boyutu (4 m)

Dostluk Boyutu (5 m)

Dümanlık Boyutu (4 m)

Pasiflik Boyutu (3 m)

Ölçe?in orijinal PDF versiyonu buradan indirilebilir: [kisilerarasi-semalar-olcegi-kso-toad.pdf](#)

ARABPSYCHOLOGY.COM